

HOTĂRÂRE nr. 1064 din 11 decembrie 2013 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic

Se aprobă Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA
Contrasemnează:
Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Daniel Constantin
Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Nicolae-Liviu Dragnea
Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor publice,
Daniel Chițoiu
p. Ministrul delegat pentru buget,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat
Ministrul economiei,
Andrei Dominic Gereș
p. Ministrul delegat pentru energie,
Mihai Adrian Albușescu,
secretar de stat
Ministrul afacerilor externe,
Titus Corlățean
Ministrul mediului și schimbărilor climatice,
Rovana Plumb
Ministrul delegat pentru ape, păduri și piscicultură,
Lucia Ana Varga

ANEXĂ:

NORME METODOLOGICE pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 833 din data de 24 decembrie 2013

NORME METODOLOGICE din 11 decembrie 2013 pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

▶(la data 24-dec-2013 actul a fost aprobat de Hotarirea 1064/2013)

Art. 1

În sensul prezentelor norme metodologice, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) amenajament pastoral - documentație care cuprinde măsurile tehnice, organizatorice și economice necesare ameliorării și exploatarei pajștilor;

b) autoritate competentă - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și autoritățile cu atribuții în domeniu aflate în subordinea sa, după caz;

▶(la data 18-feb-2015 Art. 1, litera B. modificat de Art. I, punctul 1. din Hotarirea 78/2015)

▶(la data 18-feb-2015 Art. 1, litera C. abrogat de Art. I, punctul 2. din Hotarirea 78/2015)

d) capacitate de pășunat - reprezintă numărul de animale care pot fi hrănite pe suprafața de 1 ha de pajște în întreaga perioadă de pășunat, se exprimă în unități vită mare (UVM) la hectar și se determină prin raportarea producției efective la necesarul de furaje pentru 1 UVM.

e) activitate agricolă care se desfășoară pe pajști conform clasificării statistice a activităților economice în Uniunea Europeană pentru producția animală și vegetală - orice activitate agricolă prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 1.893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3.037/90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domeniul statistice specifice, după cum urmează:

▶(la data 18-feb-2015 Art. 1, litera D. completat de Art. I, punctul 3. din Hotarirea 78/2015)

Diviziune	Grupa	Clasă	CAEN Rev. 2
01	014	0141	Creșterea bovinelor de lapte
		0142	Creșterea altor bovine
		0143	Creșterea cailor și a altor cabaline
		0145	Creșterea ovinelor și caprinelor

Art. 2

Pajștile aflate în domeniul public și/sau privat al comunelor, orașelor, municipiilor și al municipiului București administrate de consiliile locale ale acestora, cele aflate în domeniul public și/sau privat al statului administrate de Agenția Domeniilor Statului, cele aflate în proprietatea publică a statului administrate de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, precum și pajștile aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice, înregistrate în registrul agricol ca pășune/fâneată, la data de 1 ianuarie 2007, conform clasificării prevăzute la art. 2 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și identificate cadastral potrivit prevederilor Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, alcătuiesc suprafața de pajști care trebuie menținută la nivel național.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 2 modificat de Art. I, punctul 4. din Hotarirea 78/2015)

Art. 3

(1) Autoritatea competentă centralizează anual suprafețele din categoria de folosință pajști permanente prin intermediul registrului agricol și actualizează anual baza de date cu suprafețele de pajști scoase din circuitul agricol și cu cele recuperate, în vederea respectării prevederilor art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările ulterioare, denumită în continuare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013.

(2) Autoritatea competentă analizează, la solicitarea direcțiilor pentru agricultură județene, documentațiile privind scoaterea definitivă din circuitul agricol a pajștilor și emite avizul potrivit legislației în vigoare.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 3 modificat de Art. I, punctul 5. din Hotarirea 78/2015)

Art. 4

Administrarea pajștilor aflate în domeniul public și/sau privat al comunelor, orașelor, municipiilor și al municipiului București se face de către consiliile locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 5

(1) Primarul, prin aparatul de specialitate, verifică respectarea măsurilor pentru folosința pajștilor, în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice.

(2) Pentru buna administrare a pajștilor, secretarul unității administrativ-teritoriale ține registrul cu actele de evidență a pajștilor, planul cadastral al suprafețelor concesionate sau închiriate, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 6

(1) În condițiile art. 9 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în vederea încheierii contractelor de închiriere sau concesiune, după caz, a pajștilor aflate în domeniul public/privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor, precum și al municipiului București, crescătorii de animale din cadrul colectivității locale depun individual la compartimentul funcțional din cadrul primăriei unității administrativ-teritoriale documente care atestă că dețin animale din speciile bovine, ovine, caprine și ecvidee, înscrise în RNE, pentru care solicită pentru pășunat suprafețe de pajști.

(2) În condițiile art. 9 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în cazul solicitării unei suprafețe de pajști aflată în proprietatea publică/privată a unităților administrativ-teritoriale de către formele asociative legal constituite, în vederea utilizării în comun, reprezentantul legal al acestora depune o cerere la compartimentul funcțional din cadrul primăriei, însoțită de o listă nominală ce cuprinde documente care atestă că fiecare membru deține animale din speciile bovine, ovine, caprine și ecvidee, înscrise în RNE, și suprafața agricolă care revine fiecărui membru pentru utilizare proporțional cu numărul de UVM, cu acceptul acestora.

(3) În condițiile art. 9 alin. (7¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, nivelul minim al prețului concesiunii/închirierii se stabilește prin diferența dintre valoarea ierbii disponibile pentru animale și valoarea totală a cheltuielilor cu implementarea proiectului de amenajament pastoral, respectiv investiții/materiale și lucrări anuale prevăzute în acesta, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(4) Valoarea ierbii disponibile pentru animale reprezintă produsul dintre producția anuală disponibilă de iarbă și prețul mediu al ierbii stabilit, în condițiile legii, prin hotărârile consiliilor județene și, respectiv, ale Consiliului General al Municipiului București, conform prevederilor art. 62 alin. (2²) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 6 modificat de Art. I, punctul 6. din Hotarirea 78/2015)

Art. 6¹

(1) Pajiștile aflate în proprietatea publică/privată a statului administrate de Agenția Domeniilor Statului se concesionează/arendează în condițiile prevăzute la art. 18-22 din Legea nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pajiștile aflate în proprietatea publică a statului, administrate de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, se concesionează/arendează potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 22/2007.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 6 completat de Art. I, punctul 7. din Hotarirea 78/2015)

Art. 7

▶(la data 18-feb-2015 Art. 7 a se vedea referinte de aplicare din Art. II din Hotarirea 78/2015)

Pe pajiști se pot amplasa construcții care servesc activităților agricole, precum și anexe la exploatațile agricole, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, respectiv:

▶(la data 18-feb-2015 Art. 7 modificat de Art. I, punctul 8. din Hotarirea 78/2015)

a) adăposturi pentru animale, anexe gospodărești ale exploataților agricole pentru mulsul sau tunsul animalelor, pentru mașini agricole și utilaje, pentru depozitarea furajelor, precum și adăposturi temporare și umbrare pentru animale;

b) surse de apă potabilă, puțuri, aducții de apă pentru exploatație;

c) investiții pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, exclusiv în scopul asigurării energiei pentru consumul propriu al exploatației, sub rezerva neafectării exploatarea pajiștilor.

Art. 8

(1) Modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin amenajamente pastorale, în condițiile legii.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 8, alin. (1) a fost în legatura cu Hotarirea 78/2015)

(2) În condițiile art. 9 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 se constituie un grup de lucru, la nivel județean, care întocmește proiectul de amenajament pastoral.

(3) Grupul de lucru prevăzut la alin. (2) își poate desfășura activitatea în baza unui program stabilit de comun acord, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, la sediul camerelor agricole județene aflate în subordinea consiliului județean și al Consiliului General al Municipiului București, după caz, organizate potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.609/2009 privind înființarea camerelor agricole județene, prin reorganizarea oficiilor/centrelor de consultanță agricolă județene, aflate în subordinea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă.

(4) Pentru pășunile împădurite cu consistența de până la 0,4, calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră, pentru păstrarea predominanței ierburilor graminee, leguminoase și a altor plante furajere, descrierea vegetației forestiere se realizează de către unități atestate în domeniul amenajării pădurilor și se avizează de către structura teritorială de specialitate a autorității publice centralizate care răspunde de silvicultură.

(5) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin specialiștii din cadrul direcțiilor județene pentru agricultură, verifică datele tehnice înscrise în proiectul de amenajament pastoral și întocmesc un registru cu suprafețele de pajiști pe proprietari, pe unități administrative-teritoriale și centralizat pe județ.

(6) În condițiile art. 9 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, secretarul unității administrativ-teritoriale pune la dispoziția specialiștilor, din cadrul consiliilor locale, ce formează grupul de lucru prevăzut la alin. (2), actele de evidență a pajiștilor, planul cadastral al pajiștilor aflate în administrarea consiliului local și/sau planul parcelar al pajiștilor situate pe raza unității administrativ-teritoriale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(7) Actualizarea proiectelor de amenajamente pastorale se realizează la o perioadă de 10 ani.

(8) Proiectul de amenajament pastoral se întocmește în două exemplare, unul pentru consiliul local și unul pentru direcția pentru agricultură județeană, respectiv a municipiului București.

(9) Consiliul local, după aprobarea proiectului de amenajament pastoral valabil pentru toate pajiștile aflate pe raza unității administrativ-teritoriale în cauză, va stabili, în condițiile legii, procedura distribuirii extraselor din proiectul de amenajament pastoral tuturor proprietarilor și/sau utilizatorilor de pajiști.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 8 modificat de Art. I, punctul 9. din Hotarirea 78/2015)

Art. 9

(1) Potrivit prevederilor art. 9 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, proiectul de amenajament pastoral se întocmește potrivit ghidului-cadru elaborat de Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentele norme metodologice.

(2) Proiectul de amenajament pastoral va cuprinde, în mod obligatoriu, cel puțin următoarele elemente:

a) descrierea situației geografice, topografice și planul parcelar al pajiștilor aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

b) descrierea solului și a florei;

c) capacitatea de pășunat a pajiștii;

d) lucrările de îngrijire și îmbunătățire a pajiștilor;

e) planul de fertilizare și măsurile agropedoameliorative.

(3) Controlul aplicării prevederilor proiectelor de amenajamente pastorale de către proprietari/utilizatori se realizează de inspectori din cadrul Agenției Naționale pentru Zootehnie «Prof. Dr. G.K. Constantinescu» prin oficiile județene de zootehnie.

Art. 10

Introducerea animalelor pe pajiști este permisă doar în perioada de pășunat prevăzută în amenajamentul pastoral.

Art. 11

(1) Pentru reînsămânțarea/supraînsămânțarea pajiștilor se utilizează semințe din speciile de plante prevăzute în proiectul de amenajament pastoral.

(2) Specialiștii din cadrul unităților de cercetare științifică din domeniul pajiștilor, la solicitarea consiliilor locale, asigură, în condițiile legii, asistență tehnică cu privire la formulele de amestecuri de graminee și leguminoase perene furajere pentru supraînsămânțarea și reînsămânțarea pajiștilor, în funcție de condițiile naturale, modul de folosire și nivelul de intensificarea producției pajiștilor.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 11 modificat de Art. I, punctul 11. din Hotarirea 78/2015)

Art. 12

(1) În condițiile art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în vederea întreținerii și utilizării suprafețelor de pajiști, precum și pentru conservarea, ameliorarea și păstrarea biodiversității acestora, utilizatorii pajiștilor au obligația să aplice pe fiecare parcelă acțiunile tehnice cuprinse în proiectul de amenajament pastoral, precum și planul de fertilizare.

(2) Lucrările de întreținere a pajiștilor cuprind cel puțin:

a) distrugerea mușuroaielor, curățarea de pietre, a vegetației arbustifere nevaloroase, combaterea buruienilor și executarea lucrărilor de desecare;

b) combaterea eroziunii solului și respectarea strictă a regulilor de exploatare rațională;

c) corectarea regimului aerohidric al solului;

d) lucrări de fertilizare cu îngrășăminte chimice și organice;

e) lucrări de regenerare a pajiștilor prin însămânțări și supraînsămânțări executate atât primăvara, cât și toamna, în funcție de condițiile de climă și sol, cu respectarea măsurilor stabilite prin angajamentele pastorale.

(3) Întocmirea planului de fertilizare și stabilirea măsurilor agropedoameliorative se fac de către oficiile de studii pedologice și agrochimice județene.

▶(la data 18-feb-2015 Art. 12 modificat de Art. I, punctul 12. din Hotarirea 78/2015)

Art. 13

(1) Controlul menținerii, întreținerii și utilizării fondului pastoral național se asigură de autoritatea competentă care răspunde de gestionarea și menținerea suprafețelor de pajiști, prin personalul propriu și prin personalul structurilor teritoriale de specialitate, pentru:

a) controlul menținerii suprafețelor de pajiști înregistrate la data de 1 ianuarie 2007 în Registrul agricol;

b) controlul modului în care se aplică și se respectă prevederile din amenajamentele pastorale;

c) modul de atribuire a pajiștilor aflate în administrarea consiliilor locale.

(2) Primarul, prin aparatul de specialitate, asigură controlul cu privire la respectarea prevederilor contractuale stabilite pentru pajiștile concesionate sau închiriate.

(3) Pentru controlul respectării regimului pastoral și a prevederilor amenajamentelor pastorale, utilizatorii de pajiști vor permite accesul personalului împuternicit, după înștiințarea prealabilă a acestora, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

..****..

ANEXA nr. 1: GHID-CADRU pentru amenajamentul pastoral

În vederea întocmirii complete și unitare la nivel național a proiectelor de amenajamente pastorale s-a elaborat prezentul ghid-cadru pentru întocmirea amenajamentului pastoral, valabil pentru toate pajiștile permanente, denumite în continuare pajiști, aflate pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale, denumite în continuare UAT, situate în diferite condiții fizico-geografice, orografice, hidrologice, de sol, climatice, de vegetație primară și secundară, cât și modul de utilizare.

Amenajamentul pastoral va trebui să conțină următoarele elemente:

1. Situația teritorial-administrativă

1.1. Amplasarea teritorială a localității

La acest punct se precizează localitatea de pe raza căreia se află pajiștea în următorul format: euroregiunea, județul, orașul/comuna și satul

1.2. Denumirea deținătorului legal

Se înscrie deținătorul legal al pajiștii care urmează a fi amenajată în următorul format: unitatea administrativ-teritorială/persoană fizică/juridică, cu sediul în localitatea (oraș/comună) din județul

1.3. Documente care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală. Istoricul proprietății

La acest punct sunt trecute și anexate copii ale documentelor care fac dovada dreptului de proprietate asupra pajiștii, pentru fiecare trup în parte, conform tabelului 1.1.

Tabelul 1.1

Nr.	Teritoriu administrativ	Trupul de pajiște	Bazin hidrografic	Observații
1	2	3	4	5

NOTA:

Pct. 4 și 5 se completează doar dacă este cazul.

Se precizează categoria de folosință a terenului înregistrată în registrul agricol la data de 1 ianuarie 2007, se menționează proveniența categoriei de folosință și dacă a fost declarat la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), conform tabelul 1.2.

Tabelul 1.2

Nr. crt.	Suprafață totală pajiști UAT (ha)	Trupul de pajiște	Declarată APIA (ha)	Nedeclarată la APIA (ha)
1	2	3	4	5

1.4. Gospodărirea anterioară a pajiștilor din amenajament

Se precizează modul de administrare și exploatare al pajiștilor până în prezent, după care se arată dacă pe teritoriile supuse amenajamentului au mai fost întocmite amenajamente pastorale, în ce măsură au fost puse în aplicare; studii și proiecte de execuție pentru ameliorarea și folosirea rațională a pajiștilor și altele. Aici vor fi menționate toate lucrările tehnico-culturale aplicate pajiștii, în ordine cronologică, începând de la primele date, sau cele mai vechi până în prezent, dacă este posibil, și suprafețele pe care au fost aplicate aceste măsuri, precum și rezultatele obținute.

În continuare se indică modul de folosire al pajiștii, în regim de pășune, fâneată sau mixt, iar în final se va face o apreciere asupra stării generale actuale a pajiștilor, respectiv dacă se găsesc în stare bună sau sunt degradate, cauzele degradării, factorii limitativi.

Producția medie de iarbă a pajiștilor, determinată pe baza datelor din ultimii 5 ani, se va prezenta în tabelul 1.3.

Tabelul 1.3

Nr.	Specificare	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Media
1.	Trupul de pajiște						X
2.	Suprafața (ha)						
3.	Producția medie (t/ha/an)						
4.	Producția totală (t)						

NOTĂ:

Producția totală se calculează astfel: $R2 \times R3 = R4$.

2. Organizarea teritoriului

2.1. Denumirea trupurilor de pajiște care fac obiectul acestui studiu

La acest punct vor fi trecute într-un tabel trupurile de pajiște ce urmează a fi amenajate conform tabelului 2.1.

Tabelul 2.1

Trupul de pajiște		Parcelle descriptive componente	Suprafața (ha)
Nr.	Denumire		
1	2	3	4
1.		...	
Total trup			
2.			
...			
Total general		-	

2.2. Amplasarea teritorială a trupurilor de pajiște.

Vecinii și hotarele pajiștii

La acest punct se prezintă o hartă cu identificarea în teritoriu a trupurilor de pajiște și se detaliază vecinii și hotarele. Se arată răspândirea în teritoriu, amplasarea și eventual alte caracteristici care pot avea influență asupra gospodării pajiștilor.

Vecinătățile și limitele fiecărui corp de pajiște se vor prezenta sub formă de tabel, pe trupuri de pajiște, care fac parte din UAT, conform tabelului 2.2.

Tabelul 2.2

Localitate (sat)	Trup de pajiște		Parcela descriptivă	Vecinătăți la:			
				N	S	E	V
	Nr.		Nr.				
			...				

2.3. Constituirea și materializarea parcelarului și subparcelarului descriptiv

În acest paragraf se precizează criteriile de constituire și modul de materializare al parcelarului și subparcelarului descriptiv, semne, brazde, țărushi, borne, numărul total al parcelelor descriptive și subparcelelor, suprafața maximă, minimă și medie prevăzută în tabelul 2.3, precum și modificările aduse acestuia de la constituire până în prezent, dacă este cazul. Se justifică eventualele neconcordanțe. Elementele constitutive și modelul de parcelar descriptiv sunt prezentate în detaliu în pct. 7.

Proiectul parcelar se întocmește după următoarele criterii:

- limite naturale de teren, culmi, văi, iar în lipsa acestora, limite artificiale permanente, drumuri, linii de înaltă tensiune;
- suprafața maximă a unei parcele descriptive este de 100 ha;
- numerotarea parcelelor se face unitar pe fiecare trup de pajiște.

Tabelul 2.3

Trup de pajiște		Limite de marcare
Nr.	Denumire	
1	2	3

1.		
2.		
...		
TOTAL		

Recunoașterea terenului și delimitarea parcelelor de pajiște care fac obiectul amenajării se fac prin confruntarea limitelor de teren cu cele figurate pe planurile topografice și hărțile de amenajament, făcându-se astfel și corecturile necesare.

Cu ocazia recunoașterii terenului se vor stabili locuri reprezentative de prelevare probe de iarbă cu suprafețe de 6-10 m², îngrădite, în minimum 3 repetiții, pentru stabilirea potențialului de producție al fiecărui tip de pajiște din parcelă sau subparcelă, pentru condiții diferite.

2.4. Baza cartografică utilizată

2.4.1. Evidența planurilor pe trupuri de pajiște

Se precizează ce documente au fost folosite ca planuri de bază, respectiv plan cadastral, sau în lipsa acestuia, până la întocmirea cadastrului și intabulării, hărți, schițe, scara și anul executării. Planurile de bază trebuie să fie cele care au fost sau vor fi utilizate pentru întocmirea amenajamentelor. Aceste informații se transpun în tabelul 2.4.

Tabelul 2.4

Nr. crt.	Indicativ plan	Suprafața pe trupuri de pajiști (ha)			Total
		3	4n	
1	2			n+1
1					
2					
...					
TOTAL					

2.4.2. Ridicări în plan

În cazul în care proiectantul nu dispune de hărțile topografice necesare, pentru cunoașterea teritoriilor ca poziție, mărime și formă este necesar a se efectua ridicări în plan. Aceste lucrări vor fi efectuate de specialiști și vor respecta normele și metodologiile cadastrale în vigoare. Se vor specifica ce lucrări au fost executate, motivându-se necesitatea, după caz.

2.5. Suprafața pajiștilor. Determinarea suprafețelor

La acest punct se detaliază modul de determinare a suprafețelor și se precizează suprafața totală a pajiștii inclusă în UAT.

2.5.1. Suprafața pajiștii pe categorii de folosințe

Se va prezenta tabelar structura pajiștilor pe categoriile de folosință.

Tabelul 2.5

Pășuni (ha)	Fânețe (ha)	Valorificare mixtă (pășune, fâneță) (ha)	Fără scopuri productive (ha)	Total suprafață (ha)	Din care la consiliul local
1	2	3	4	5	6

2.5.2. Organizarea administrativă

Se va arăta modul de organizare și administrare care a funcționat până în prezent și se vor face propuneri pentru o gospodărire rațională în viitor.

2.6. Enclave

Se vor reda conform tabelului 2.6.

Tabelul 2.6

Nr. crt.	Trup de pajiște	Parcela	Suprafața (ha)	Deținătorul	Observații
1	2	3	4	5	6
1.					
2.					
...					

Glosar

Corpul de pajiște - cea mai mare unitate economică pastorală, cu suprafețe cuprinse între 100 și 25.000 ha

Trupul de pajiște - o suprafață continuă înconjurată de terenuri aparținând altor categorii de folosință a terenurilor, indiferent de întinderea și apartenența ei

Parcela descriptivă - unitatea constitutivă de bază din cadrul unui trup de pajiște, delimitată în cadrul parcellarului în funcție de condițiile staționale și ale vegetației, cu caracter permanent, indiferent de modul de folosință a terenului în cadrul trupului respectiv

Subparcelele - subdiviziune a parcelei descriptive unde se aplică tehnologii diferențiate de îmbunătățire

Parcela de exploatare - suprafața din cadrul unei pășuni, delimitată prin limite naturale sau artificiale, garduri fixe, garduri electrice, cu producții de iarbă aproximativ egale, utilizate pentru pășunatul rațional în rotație

Enclave - suprafețe de teren cu alte categorii de folosință, respectiv teren arabil, pădure, luciu de apă, amplasate în interiorul pajiștii

3. Caracteristici geografice și climatice

3.1. Indicarea zonei geografice și caracteristicile reliefului

Se indică zona geografică în care sunt situate pajiștile. Se descriu pe scurt aspectul reliefului și configurația terenului.

3.2. Altitudine, expoziție, pantă

Se precizează altitudinea la care sunt situate pajiștile sau altitudinea minimă și maximă, în cazul pajiștilor de deal și de munte, datele medii și predominante, conform tabelului 3.1.

Tabelul 3.1

Nr. crt.	Trup de pajiște	Parcela descriptivă	Altitudine (m)	Expoziție	Pantă (%)
1	2	3	4	5	6
1.					
2.					
...					

Se indică atât expoziția generală, cât și elementele de detaliu mai importante determinate de configurația terenului.

Se prezintă caracterul dominant al pantelor terenului și limitele între care variază.

3.3. Caracteristici pedologice și geologice

Se dau indicații asupra modului de lucru folosit în cartarea pedologică, arătându-se numărul de profile principale săpate și studiate, densitatea lor și analize efectuate.

Se redau sub formă tabelară soluțiile determinate la nivel de tip-subtip, conform tabelului 3.2.

Tabelul 3.2

Nr. crt.	Parcela descriptivă	Tip de sol	Subtip (varietate)	Succesiune de orizonturi	Tip de stațiune	Suprafața (ha)	Procente (%)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							
2.							
...							

Se face descrierea soluțiilor, în baza fișelor pedologice de teren și a analizelor de laborator.

Analizele probelor de sol se vor realiza la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului - ICPA București (INCDPAPM - ICPA București) și rețeaua națională de oficii de studii pedologice și agrochimice (OSPA) județene, conform metodologiilor în vigoare la data efectuării analizelor. Vor fi anexate obligatoriu și buletinele de analiză a soluțiilor.

Se arată pe scurt răspândirea formațiunilor geologice, indicându-se și alcătuirea petrografică.

Se prezintă tipurile de eroziune produse de apă, de vânt, care apar pe teritoriul pajiștii, urmările produse de acest fenomen și suprafețele afectate.

3.4. Rețeaua hidrografică

Se descrie rețeaua hidrografică, indicându-se cursurile de ape principale și afluenții mai importanți; gradul de ramificație a rețelei, regimul hidrologic și măsura în care influențează configurația terenului. Se arată avantajele și dezavantajele pe care le prezintă rețeaua hidrografică pentru pajiști și se precizează aspectele privind debitul și calitatea apei.

3.5. Date climatice

Pentru început se prezintă situarea pajiștii în regiunile climatice după sistemul Koppen sau sisteme de clasificare recunoscute la nivel de UE.

3.5.1. Regimul termic

Se indică temperatura medie anuală în grade Celsius, temperatura medie a lunii celei mai reci și a lunii celei mai calde, durata perioadei calde și a celei cu îngheț, exprimate în zile, media lunară pe perioada de vegetație a ierburilor, frecvența și importanța gerurilor târzii și timpurii.

3.5.2. Regimul pluviometric

Se prezintă precipitațiile medii anuale și multianuale, cantitatea de precipitații din perioada de vegetație, eșalonarea multianuală a precipitațiilor pe parcursul anului, perioadele secetoase și durata lor, anotimpul cel mai ploios și cel mai secetos, frecvența ploilor torențiale, umiditatea atmosferică și nebulozitatea.

3.5.3. Regimul eolian

Se dau indicații privind direcția, frecvența și intensitatea vânturilor dominante, direcția și frecvența vânturilor cu intensitate mare, efectul asupra vegetației,

4. Vegetația

4.1. Date fitoclimatice

Se prezintă zona sau etajul de vegetație și se descriu condițiile naturale ce caracterizează zona sau etajul la care este situată pajiștea, regim termic, precipitații, regimul eolian.

4.2. Descrierea tipurilor de stațiune

Se va avea în vedere descrierea stațiunilor de păduri din apropiere, efectuate pentru amenajările silvice care se aseamănă cu cele de pajiști.

4.3. Tipuri de pajiști. Descrierea tipurilor

Tipurile de pajiști vor fi redată după indicațiile specialiștilor pratologi.

Ele reprezintă un element important în caracterizarea pajiștilor și vor consta în indicarea uneia sau a două specii dominante din flora pajiștilor, conform tabelului 4.1.

Se vor face aprecieri în ce măsură tipurile de pajiști actuale diferă de starea inițială și cauzele care au condus la această degradare a covorului ierbos, respectiv pășunat abuziv, abandon, supratârrire, lipsa lucrărilor de ameliorare.

Tabelul 4.1

Nr. crt.	Parcela descriptivă	Tipul de pajiște	Suprafața	
			(ha)	%
1		2	3	4
1.				
2.				
...				
		TOTAL		

4.4. Descrierea vegetației lemnoase

Vegetația lemnoasă, inclusiv cea de uz furajer, ce se află pe teritoriul actual al pajiștii se va caracteriza conform normelor silvice, indicându-se numele și numărul speciilor, consistența vârstelor, volumul și răspândirea acestora pe pajiște.

5. Cadrul de amenajare

5.1. Procedee de culegere a datelor din teren

Se va preciza modul de culegere a datelor din teren, inclusiv metodele utilizate pentru descrierea și clasificarea vegetației.

Pentru culegerea datelor din teren se folosesc metodologiile specifice în vigoare la data prelevării probelor pentru fiecare ramură în parte, pedologie, pratologie, dendrologie.

5.2. Obiective social-economice și ecologice

Se prezintă obiectivele social-economice, ecologice, estetice și de protecție a mediului urmărite în prezentul amenajament.

5.3. Stabilirea categoriilor de folosință a pajiștilor

Se vor preciza categoriile de folosință a pajiștilor, pășune, fâneață, mixt, de pe teritoriul ce urmează a fi amenajat conform legislației în vigoare. Se prezintă și grupa pajiștilor după factorii limitativi, respectiv pante accentuate, roci la suprafață, textură grosieră, exces de umiditate, sărăturare, aridizare, conform legislației în vigoare.

5.4. Fundamentarea amenajamentului pastoral

Fundamentarea amenajamentului pastoral constă în soluțiile tehnologice și tehnice care asigură realizarea obiectivelor privind gospodărirea rațională a suprafețelor de pajiști din cadrul proiectului.

Amenajamentul pastoral trebuie să respecte codul de bune practici agricole și să fie în concordanță cu condițiile pedoclimatice ale arealului unde se află amplasată pajiștea.

5.4.1. Durata sezonului de pășunat

Se precizează data începerii și încheierii pășunatului, stabilindu-se numărul zilelor de durată a pășunatului, pe fiecare trup de pajiște în parte. Pentru determinarea duratei de sezon se va ține seama de altitudine, factori limitativi, condiții climatice extreme, tradiție locală.

Momentul începerii pășunatului rațional se face când:

- înălțimea covorului ierbos este de 8-15 cm pe pajiștile naturale și 12-20 cm pe pajiștile semămate;
- înălțimea apexului, respectiv conul de creștere al spicului la graminee este de 6-10 cm;
- producția de masă verde, denumită în continuare MV, ajunge la 3-5 t/ha pe pajiștile naturale și 5-7,5 t/ha pe pajiștile semămate sau echivalent în substanță uscată 0,6-1 t/ha și 1- 1,5 t/ha SU;
- înflorirea păpădiei (*Taraxacum officinalis*) în primăvară;
- după 23 aprilie.

Durata sezonului de pășunat este determinată în primul rând de durata perioadei de vegetație care este legată mai mult de perioadele de secetă la câmpie și deal și de temperaturi scăzute pentru zona de munte astfel:

- câmpie: 190-210 zile la irigat (aprilie - octombrie) sau 100-150 zile la neirigat;
- dealuri: 140-180 de zile (mai-septembrie);
- munte: 90-150 de zile (iunie-septembrie);
- subalpin: 60-100 de zile (iunie-august).

Încetarea pășunatului se face cu 3-4 săptămâni (20-30 de zile) înainte de apariția înghețurilor permanente la sol.

5.4.2. Numărul ciclurilor de pășunat

Ciclul este intervalul de timp în care iarba de pe aceeași parcelă de exploatare, odată pășunată, se regenerează și devine din nou bună pentru pășunat.

Numărul ciclurilor de pășunat este în funcție de condițiile climatice și staționale de sol, de compoziția floristică și de capacitatea de regenerare a pajiștilor.

În zona montană, de la 600-800 m altitudine, durata optimă a sezonului de pășunat, care este de 160 de zile, scade cu cca 7,5 zile cu fiecare 100 m altitudine, ajungând la 2.200- 2.400 m, la numai 40 de zile. Pe pășunile de munte se realizează cel mult 2-3 cicluri de pășunat, pe cele de deal 3-5 cicluri și la câmpie 2-3 cicluri în condiții de neirigare și de 5-7 cicluri sau rotații de pășunat în condiții de irigare.

5.4.3. Fânețele

Suprafețele ce nu se pășunează și se utilizează pentru producerea de fân se vor cosi în momentul optim pentru a asigura cantitatea maximă de nutrienți, cu excepția celor care sunt sub angajamente.

5.4.4. Capacitatea de pășunat

Stabilirea capacității de pășunat se va face prin împărțirea producției totale de masă verde cu rația necesară unei unități vită mare (UVM).

Se recomandă 65 kg masă verde/zi/cap pentru 1 UVM, din care consumate efectiv 50 kg/cap/zi. Conversia în UVM a speciilor de animale domestice este redată în tabelul 5.1 întocmit conform legislației în vigoare.

Tabelul 5.1

Categoria de animale	Coeeficientul de conversie	Capete/ UVM
Tauri, vaci și alte bovine de mai mult de 2 ani, ecvidee de mai mult de 6 luni	1,0	1,0
Bovine între 6 luni și 2 ani	0,6	1,6
Bovine de mai puțin de 6 luni	0,4	2,5
Ovine	0,15	6,6
Caprine	0,15	6,6

Producția totală de iarbă (Pt) se determină prin cosire și cântărire pe 6-10 m² din suprafețele de probă aflate în parcela de exploatare ce urmează să fie pășunată.

Pentru delimitarea suprafețelor de probă se folosesc îngrădituri sau cuști metalice, prevăzute la anexa nr. 7, care să nu permită consumul de către animale a vegetației din interior, amplasate pe suprafețe omogene din punctul de vedere al compoziției floristice și al producției. Aceste suprafețe se cosesc la începutul fiecărui ciclu de pășunat, respectând

restricția ca pe plante să nu se regăsească apă de aducție.

Capacitatea de pășunat (Cp) se va determina în fiecare sezon de pășunat utilizând formula:

$$Cp(UVM/ha) = [Pt(kg/ha) \times Cf\%]/Nz \times DZP \times 100$$

în care:

Nz = necesarul zilnic de iarbă pe cap de animal, în kg/zi;

DZP = numărul zilelor sezonului de pășunat;

Cf = coeficient de folosire a pajistii, în procente.

Coeficientul de folosire exprimat în procente se stabilește prin cosirea și cântărirea resturilor neconsumate (Rn) pe 5-10 m², după scoaterea animalelor din tarla și raportarea ei la producția totală după formula:

$$Cf = [Pt(kg/ha) - Rn(kg/ha)] / Pt(kg/ha) \times 100, \text{ în procente}$$

Pentru aprofundarea acestui aspect este necesară consultarea specialiștilor din domeniul culturii pajistilor.

6. Organizarea, îmbunătățirea, dotarea și folosirea pajistilor

6.1. Lucrări de repunere în valoare a suprafețelor de pajști

Se va face o scurtă prezentare asupra lucrărilor propuse și se vor analiza variantele tehnologice și volumul de lucrări. Lucrările propuse vor fi în conformitate cu metodologia și respectarea bunelor condiții agricole și de mediu, denumite în continuare GAEC, și a celor care sunt sub angajament.

Se vor justifica suprafețele considerate de protecție și cele care își schimbă destinația, menționând legislația sub incidența căreia intră.

Se va compara producția actuală cu cea posibilă de realizat prin aplicarea lucrărilor de îmbunătățire. Se vor face tabele cumulative cu lucrările de îmbunătățire pentru sporirea producției și conservarea biodiversității, conform tabelelor 6.1.a și 6.1. b.

Principalele măsuri de creștere cantitativă și calitativă a producției pajistilor se bazează pe înlăturarea sau diminuarea efectului factorilor limitativi ai productivității acestora.

Pentru determinarea măsurilor și tehnologiilor de îmbunătățire adecvate trebuie să se stabilească în prealabil, cu exactitate, cauzele degradării pajistii respective, deoarece aplicarea oricărei măsuri de îmbunătățire a covorului vegetal fără a se îndepărta cauzele degradării lui conduce la unele rezultate bune, valabile doar pe termen scurt.

Principalele acțiuni tehnico-organizatorice menite să ducă la creșterea cantitativă și calitativă a producției de furaje de pe pajști sunt:

- măsuri ameliorative generale, care se aplică pe toate pajștile afectate de factori limitativi ai producției;
- măsuri de îmbunătățire fără înlocuirea totală a vechiului covor vegetal, denumite măsuri de suprafață;
- măsuri de refacere radicală a covorului ierbos prin înlocuirea totală a vechiului covor vegetal cu amestecuri valoroase de graminee și leguminoase perene de pajști;
- valorificarea superioară a producției pajistilor prin pășunat;
- valorificarea superioară prin recoltarea și conservarea furajelor de pe pajști.

1. Măsurile ameliorative generale care se aplică pe toate pajștile afectate de diferiți factori limitativi ai producției sunt:

- eliminarea excesului de umiditate;
- combaterea eroziunii de adâncime și alunecărilor solului;
- corectarea reacției solului, respectiv aciditatea/alcalinitatea, prin lucrări de amendare.

2. Măsurile de suprafață de îmbunătățire a pajștilor cuprind:

- lucrările de întreținere a pajștilor ce constau în curățarea de mușuroaie de orice proveniență, de vegetația ierboasă și lemnoasă nevaloroasă și de pietre, nivelarea nanoreliefului, împrăștierea dejectiilor rămase în urma pășunatului sau după fertilizarea organică, aerarea covorului vegetal;
- îmbunătățirea regimului de nutriție a plantelor printr-o fertilizare corespunzătoare;
- supraînsămânțarea pajștilor.

3. Măsurile de refacere radicală a covorului ierbos constau din:

- curățarea de mușuroaie, de vegetația ierboasă și lemnoasă nevaloroasă și de pietre;
- distrugerea vechiului covor vegetal degradat;
- îmbunătățirea regimului de nutriție a plantelor printr-o fertilizare corespunzătoare;
- pregătirea patului germinativ;
- reînsămânțarea cu amestecuri de plante furajere productive și cu valoare furajeră ridicată;
- întreținerea pajștii nou-înființate.

Dacă există diferențe între măsurile de îmbunătățire aplicate, determinate de variații ale condițiilor staționale actuale, se va prezenta tehnologia pentru fiecare parcelă în parte.

Tabelul 6.1.a.

Trupul de pășune/ Parcela descriptivă			Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha):								Suprafețe de protecție
Nr. crt.	Denumirea	Suprafața (ha)	Înlăturarea vegetației arbustive	Tăierea arboretelor, scoaterea cioatelor	Combaterea plantelor dăunătoare și toxice	Culegerea pietrelor și resturilor lemnoase	Nivelarea mușuroaielor	Combaterea eroziunii solului	Drenări și desecări	Total	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.											
2.											
3.											
...											

Măsurile de îmbunătățire ce vor fi aplicate vor fi trecute într-o formă tabelară, în care se precizează măsurile de îmbunătățire utilizate, data la care au fost aplicate și dozele utilizate de pesticide și fertilizanți, conform tabelului 6.2. Se va preciza și timpul de revenire, adică după ce interval de timp se va interveni din nou cu aceste măsuri.

Tabelul 6.1.b.

Trupul de pășune/Parcela descriptivă	Volumul de lucrări de îmbunătățire (ha):
--------------------------------------	--

Nr. crt.	Denumirea	Suprafața (ha)	Fertilizare chimică	Fertilizare organică	Supraînsămânțare	Reînsămânțare
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
3.						
...						

Tabelul 6.2: Date orientative privind fertilizarea pajiștilor permanente cu îngrășăminte chimice (kg s.a./ha/an)

Tipul de pajiște	N	P ₂ O ₅	K ₂ O
1. Festuca valesiaca	100-200	50-60 (20-25)	-
2. Festuca rupicola	100-200	50-60 (20-25)	50-60 (40-50)
3. Agrostis capillaris			
a) productive	150-200	75-100 (35-45)	75-100(60-80)
b) slabe	100-150	50-75 (20-35)	50-75 (40-60)
4. Festuca rubra	150	75 (50)	75 (60)
5. Nardus stricta	200	100 (45)	100(80)
6. Festuca airoides	100	50 (20)	50 (40)

6.2. Amestecuri de ierburi recomandate pentru reînsămânțarea sau supraînsămânțarea pajiștilor

Se vor prezenta atât speciile care compun amestecul ce urmează a fi însămânțat/supraînsămânțat, cât și cantitatea cu care participă acestea în amestec, conform anexei nr. 1. Lucrările de reînsămânțare sau supraînsămânțare vor fi efectuate doar acolo unde este necesar, iar amestecul va conține specii de graminee și leguminoase perene de pajiști pretabile condițiilor staționale și modului de folosire, având în vedere și restricțiile din cadrul angajamentelor.

6.3. Capacitatea de pășunat

Se va arăta capacitatea de pășunat actuală și predictibilă după aplicarea lucrărilor de îmbunătățire.

Capacitatea de pășunat actuală va fi prezentată sub formă tabelară conform tabelului 6.3, grupându-se suprafețele cu capacitate de producție asemănătoare și cu răspuns preconizat asemănător. Se vor prezenta rezultatele preconizate pe următorii ani în ceea ce privește compoziția floristică, producția de masă verde, coeficientul de folosire și încărcătura optimă a pajiștii, exprimată în UVM/ha, ca urmare a îmbunătățirii pajiștilor.

Tabelul 6.3

Trupul de pajiște	Suprafața parcelei de exploatare (ha)	Producția de masă verde (t/ha)	Coeficient de folosire (%)	Producția de masă verde utilă (t/ha)	Producția totală de masă verde (t)	ZAF*	Încărcare cu UVM	
							/1 ha	Total
1	2	3	4	5 (col.3x col.4)	6 (col.2xcol.3)	7 (col.5/0,05)	8 (col.7/DSP)	9 (col.2xcol.8)

*ZAF - număr de zile animal furajat pe pășune; DSP - durată sezon pășunat.

0,05 - cantitatea de masă verde, în tone, consumată efectiv de un UVM/zi.

6.4. Organizarea pășunatului pentru diferitele specii de animale

Se vor da indicații de ordin general asupra modului de organizare în vederea folosirii raționale a pășunilor, prin împărțirea, stabilirea numărului și determinarea suprafeței parcelelor, delimitarea lor pe teren, specia și categoria de vârstă a animalelor.

Se vor preciza suprafețele de pajiște care nu vor fi pășunate și se vor prezenta cauzele pentru care aceste zone sunt scoase din circuitul pastoral, zone de protecție, teren degradat, suprafețe în curs de îmbunătățire și perioada de readucere în circuitul pastoral dacă este cazul.

Numărul și suprafața parcelelor de exploatare se stabilesc în funcție de producția lor, calitatea ierbii și posibilitatea regenerării ei. Ca suprafață, parcelele de exploatare pot diferi între ele, cu condiția ca producția de iarbă să fie aceeași și să suporte aceeași încărcătură de animale. În momentul în care capacitatea și calitatea furajelor de pe parcelă sunt ridicate, se pot face subparcele de folosire, în vederea eșalonării producției și valorificării raționale a furajului, cositul furajelor excedentare, pentru a asigura necesarul în cazul condițiilor nefavorabile.

Ordinea de pășunat a parcelelor de exploatare este determinată de expoziție, altitudine și amplasare față de căile de acces. În general, parcelele cu o expoziție însorită și cu altitudinea cea mai mică se vor pășuna primele, după care se valorifică cele cu expoziție umbră sau situate la altitudini mai mari, rezultând calendarul de pășunat pe cicluri de exploatare.

Ciclul de exploatare reprezintă perioada după care se revine pe aceeași parcelă în același sezon de pășunat.

De asemenea se recomandă ca suprafețele aflate în imediata apropiere a localității să fie pășunate de vacile de lapte, iar tineretul bovin și celelalte categorii să utilizeze pajiștile mai îndepărtate.

Pentru delimitarea parcelelor de exploatare se vor folosi, pe cât posibil, limitele naturale, culmi, pâraie, drumuri, poteci, iar, unde acestea nu sunt prezente, se vor crea limite artificiale, preferabil garduri fixe din lemn, piatră, garduri vii sau electrice.

6.5. Căi de acces

Se vor prezenta drumurile permanente de acces la trupurile de pajiște, drumurile de pământ și potecile de acces și în caz de nevoie se va propune construirea de drumuri, justificând necesitatea lor. Construirea căilor de acces se va face respectând legislația în vigoare.

Se vor preciza felul căilor de acces existente, drumuri de acces pe pășune, drumuri forestiere și lungimea acestora. Se

va arăta starea acestor drumuri, cum sunt întreținute și de cine sunt administrate, necesitatea reparațiilor. Toate căile de acces vor fi figurate pe hărțile de ansamblu, prin semne convenționale specifice.

6.6. Construcții zoopastorale și surse de apă

Se vor prezenta construcțiile pastorale, cum ar fi adăposturi, stâne, cășării, cabane și alte utilități, adăpători, garduri, porți de târlire, precum și amplasarea acestora. De asemenea se arată și celelalte construcții aflate pe pășuni sau în apropierea lor și cine le administrează.

Se va face o descriere sumară a construcțiilor existente și se va preciza starea lor.

Se vor da relații cu privire la sursele de apă existente, specificându-se în mod expres capacitatea și permanența acestora. Dacă nu există adăpători se specifică unde se face adăpatul vitelor sau accesul vitelor la sursele de apă învecinate și se menționează distanța până la aceste surse.

Se vor propune lucrări pentru realizarea de noi surse de apă potabilă, forări de puțuri, aducțiuni de apă și alte lucrări de gospodărire a apei, justificându-se necesitatea lor, de exemplu: distanțele față de sursele de adăpare a animalelor să fie cât mai reduse.

Dacă este necesar, se fac propuneri pentru a se acorda acces la sursele de apă învecinate, inclusiv la cele din păduri.

7. Descriere parcelară

Se va face o prezentare tabelară a fiecărei parcele descriptive care compune pajiștea amenajată.

UAT	Trupul de pajiște	Parcela descriptivă	Suprafața (ha)	Categoria de folosință	Unitatea de relief	Configurație
Altitudine:		Expoziție:		Înclinație:		Sol:
Datele staționale suplimentare (dacă este cazul)						
Tipul de pajiște - se notează tipul de pajiște identificat pe parcelă (anexa nr. 2)						
Graminee - se prezintă speciile de graminee din covorul vegetal (anexa nr. 3) și gradul acestora de participare (%)						
Leguminoase - se prezintă speciile de leguminoase din covorul vegetal (anexa nr. 3) și gradul de participare (%)						
Diverse plante - se prezintă plantele din alte familii botanice care sunt în compoziția covorului ierbos (anexa nr. 4), precum și gradul de participare al acestora (%)						
Plante dăunătoare și toxice - se vor enumera plantele dăunătoare și toxice care sunt prezente pe pajiște (anexa nr. 5) și gradul de participare al acestora în covorul ierbos (%)						
Gradul de acoperire cu vegetație a parcelei - se va nota aprecierea în procente a gradului de acoperire						
Încărcarea cu animale - orientativ, în anul 1 se va nota conform anexei nr. 6, iar în următorii ani prin calcul specificat la paragraful 5.4.4						
Vegetația lemnoasă: se va detalia conform normelor silvice, se precizează vârsta, consistența, răspândirea, volumul (m ³), seva preciza dacă există rupturi și doborâturi.						
Lucrări executate: se vor prezenta lucrările de îmbunătățiri efectuate până în prezent.						
Lucrări propuse: se vor prezenta lucrările propuse pentru îmbunătățirea pajiștilor.						

Aceste descrieri se vor atașa la finalul documentației.

8. Descrierea vegetației forestiere

8.1. Date generale: suprafața totală, suprafața efectiv ocupată și distribuția vegetației forestiere pe suprafață

8.2. Descrierea stațiunii: forma de relief, configurația terenului, expoziție, înclinare, altitudine, tipul genetic de sol, tipul de floră, tipul de stațiune, datele caracteristice pentru stațiune, eroziune, grohotiș, stâncării și alte caracteristici ecopedologice care prezintă importanță pentru vegetația forestieră

8.3. Descrierea vegetației forestiere: arboretul - elementele de arboret, proveniența, vârsta, proporția elementelor, clasa de producție, creșterea, vârsta medie, consistența, volumul la hectar și volumul total

8.4. Organizarea pășunatului: zonele admise la pășunat, zonele în care este permisă traversarea spre locurile de pășunat, zonele în care pășunatul este interzis, perioadele în care este admis pășunatul

8.5. Hărți: harta pășunii împădurite, harta zonelor admise/interzise la pășunat și a celor în care este permisă traversarea

9. Diverse

9.1. Data intrării în vigoare a amenajamentului; durata acestuia

Se precizează data din care intră în vigoare prezentul amenajament. Durata amenajamentului pastoral este de 10 ani.

9.2. Colectivul de elaborare a prezentei lucrări

Se prezintă personalul care a participat la efectuarea amenajamentului, se va preciza de asemenea ce contribuție a avut respectiva persoană și unitatea de care aparține aceasta.

9.3. Hărțile ce se atașează amenajamentului

Se vor enumera hărțile ce se sunt atașate amenajamentului. Hărțile vor fi anexate la sfârșitul lucrării, precum și descrierile parcelare.

9.4. Evidența lucrărilor executate anual pe fiecare parcelă

Se vor prezenta lucrările efectuate în fiecare an pe fiecare parcelă, conform tabelului 9.

9.5. Bibliografie

Se vor nota sursele bibliografice utilizate în realizarea prezentului amenajament.

Tabelul 9

Parcela	Suprafața	Combaterea buruienilor și vegetației lemnoase		Strângerea cioatelor, pietrelor și nivelarea mușuroaielor		Grăpatul pajiștilor		Amendarea pajiștilor		Supraînsămânțarea sau reinsămânțarea pajiștilor		Fertilizarea*) pajiștilor	
		Perioada/Anul	Suprafața	Perioada/Anul	Suprafața	Perioada/Anul	Suprafața	Perioada/Anul	Suprafața	Perioada/Anul	Suprafața	Perioada/Anul	Suprafața

*) Fertilizarea pajștilor se va realiza pe baza unui plan de fertilizare anual, ținând cont de cartarea agrochimică.

10. Anexele nr. 1-7 fac parte integrantă din prezentul ghid-cadru.

ANEXA nr. 1¹:

(- ANEXA nr. 1 la ghidul-cadru)

1. Câteva date necesare pentru alcătuirea amestecurilor de graminee și leguminoase perene în condiții de neirigare

Specia	Regiunea de cultură						Particularități biologice				Modul de folosință principal	Norma de sămânță (kg/ha)
	câmpie	dealuri		munte	alpin	lunci	Talia	Otăvire	Capacitatea de concurență			
		uscate	umede						Anul I	Ceilalți ani		
Agropyron pectinifer.	+	+	*	*	*	*	Mijlocie	foarte slabă	III	II	fâneată	16-18
Bromus inermis	+	+	*	*	*	*	Înaltă	foarte slabă	III	II	fâneată	30-35
Dactylis glomerata	+	+	+	+	*	+	Înaltă	foarte bună	III	I	mixt	20-25
Festuca arundinaceea	*	*	+	+	*	+	Înaltă	foarte bună	III	I	fâneată	25-30
Festuca pratensis	*	*	+	+	*	+	Mijlocie	bună	II	III	mixt	25-30
Festuca rubra	*	*	+	+	+	*	Joasă	slabă	III	III	pășune	20-25
Lolium perenne	*	*	+	*	*	+	Joasă	foarte bună	I	II	pășune	25-30
Phleum pratense	*	*	+	+	+	+	Înaltă	bună	III	III	mixt	15-18
Poa pratensis	*	*	+	+	+	+	Joasă	slabă	III	II	pășune	12-15
Lotus corniculatus	+	+	+	+	*	+	Joasă	foarte bună	III	III	mixt	12-16
Medicago sativa	+	+	+	*	*	+	Înaltă	foarte bună	I	I	fâneată	18-20
Onobrychis viciifolia	+	+	+	*	*	*	Înaltă	slabă	III	III	fâneată	80-100
Trifolium pratense	*	*	*	*	*	+	Înaltă	foarte bună	II	II	fâneată	16-20
Trifolium repens	*	*	+	+	+	+	Joasă	foarte bună	III	III	pășune	10-12

+ Se recomandă a fi semăntate.

* Nu se recomandă.

I - capacitate mare de concurență

II - capacitate mijlocie de concurență

III - capacitate mică de concurență

2. Amestecuri de ierburi (kg/ha) recomandate pentru reînsămânțare pe zone de cultură și mod de folosire (P = pășunat; F = fâneată; M = mixt)

Zona	Silvostepă			Etajul pădurilor de foioase (gorun, fag)						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Număr amestec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Modul de exploatare	P	F	PM	PM	P	F	MF	PM	M	M
Dactylis glomerata (golomăț)	12	6	8	10	-	10	12	-	9	10
Festuca pratensis (păiuș de livezi)	8	-	10	8	-	-	5	15	-	13
Phleum pratense (timoftică)	5	-	-	5	-	8	5	6	7	7
Lolium perenne (raigraș englezesc)	-	-	-	2	-	-	-	4	9	-
Festuca arundinaceea (păiuș înalt)	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-
Festuca rubra (păiuș roșu)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poa pratensis (firuță)	2	-	-	2	-	-	-	2	-	-
Bromus inermis (obsigă nearistată)	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Trifolium repens (trifoi alb)	-	-	-	3	3	-	-	3	3	3
Trifolium pratense (trifoi roșu)	-	-	-	-	-	12	-	-	5	-
Lotus corniculatus (ghizdei)	5	-	4	-	-	-	3	-	-	5
Medicago sativa (lucerna albastră)	-	15	-	-	-	-	5	-	-	-
Onobrychis viciifolia (sparcetă)	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-
Total sămânță (cu valoarea culturală 100%)	32	21	62	30	28	30	30	30	33	38

3. Amestecuri de ierburi (kg/ha) recomandate pentru reînsămânțare pe zone de cultură și mod de folosire (P = pășunat; F = fâneată; M = mixt)

Zona	Etajul molidului			Condiții staționale speciale							
				Irigat			Eroziune		Exc. apă	Sărături	
Număr amestec	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Modul de exploatare	PM	M	P	P	PM	MF	PM	F	M	M	P
Dactylis glomerata (golomăț)	-	4	-	10	8	5	-	5	5	-	-
Festuca pratensis (păiuș de livezi)	12	8	-	5	-	7	-	-	8	-	-
Phleum pratense (timoftică)	8	10	8	3	-	5	-	-	7	-	-
Lolium perenne (raigraș englezesc)	-	-	-	15	5	3	-	-	5	15	10
Festuca arundinaceea (păiuș înalt)	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	15
Festuca rubra (păiuș roșu)	6	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-

Poa pratensis (firuță)	-	-	3	2	2	-	-	-	-	-	-
Bromus inermis (obsigă nearistată)	-	-	-	-	-	-	12	25	-	-	-
Trifolium repens (trifoi alb)	3	3	3	3	3	-	-	-	-	3	3
Trifolium pratense (trifoi roșu)	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lotus corniculatus (ghizdei)	2	-	-	-	-	-	5	-	-	5	5
Medicago sativa (lucerna albastră)	-	-	-	-	-	8	5	-	-	-	-
Onobrychis viciifolia (sparcetă)	-	-	-	-	-	-	25	40	-	-	-
Total sămânță (cu valoarea culturală 100%)	31	28	21	28	32	31	52	65	25	28	33

ANEXA nr. 1²: PRINCIPALELE TIPURI DE PAJIȘTI ȘI RĂSPÂNDIREA LOR

(- ANEXA nr. 2 la ghidul-cadru)

1. Etajul subalpin și alpin

1.1. Pajiștile de Festuca airoides (F. supina, F. ovina sudetica) (părușcă)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de părușcă ocupă cele mai mari suprafețe în etajul subalpin al jnepenișurilor, de la 1.600 m până la 2.200 m altitudine. Acestea sunt pajiști de origine secundară și au rezultat în special după defrișarea jneapănului.

Festuca airoides este o specie care preferă stațiuni cu caracter mezoxerofit față de Nardus stricta, cu care se învecinează și se întrepătrunde, și care preferă stațiuni mai umede.

Vegetația are în componență numeroase specii nevaloroase.

Valoarea pastorală este foarte scăzută, cu producție de 2-4 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 0,2-0,5 UVM/ha.

1.2. Pajiștile de Carex curvula (coarnă) și Juncus tridus (pipiriguț)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de coarnă și pipiriguț sunt de origine primară, fiind răspândite în etajul alpin, la altitudini mai mari de 2.000-2.200 m, care se întâlnesc numai în Munții Făgăraș, Iezer-Păpușa, Bucegi, Parâng, Retezat și Rodnei.

Solurile sunt humicosilicatic și podzoluri.

Carex curvula este un rogoz alpin, foarte bine consumat de animale.

Valoarea pastorală este foarte scăzută datorită, în principal, producțiilor foarte mici, de numai 1,5-3 t/ha MV și a gradului scăzut de consumabilitate a pipiriguțului, care permit o încărcare de 0,1-0,4 UVM/ha.

2. Pajiști zonale premontane și montane

2.1. Pajiștile de Agrostis capillaris (A. tenuis) (iarba-câmpului)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de Agrostis capillaris (Agrostis tenuis) ocupă cele mai mari suprafețe în zona de deal și cea montană inferioară, începând de la altitudinea de 200-300 m până la peste 1.200 m, din subzona stejarilor și gorunului până în subetajul fagului și al amestecurilor de fag cu rășinoase.

În teritoriu se disting pajiști de Agrostis capillaris de productivitate bună pe terenuri plane sau ușor înclinate cu soluri mai bogate și pajiști cu productivitate mijlocie pe terenuri cu înclinație mare și expoziții însorite pe soluri mai sărace acide.

Solurile de sub pajiștile de iarba-câmpului sunt brune argiloiluviale, brune luvice, luvisoluri albice, brune eumezobazice cu reacție slab acidă până la neutre pentru pajiștile mai bune și puternic acide pentru cele de productivitate mijlocie.

Agrostis capillaris este o graminee valoroasă din punct de vedere furajer, cu grad ridicat de consumabilitate.

Vegetația are în componență numeroase specii cu valoare furajeră ridicată, dar și specii nevaloroase, dăunătoare și toxice. Adesea, aceste pajiști sunt invadate și de vegetație lemnoasă dăunătoare, ca: păducelul (Crataegus monogyna), porumbarul (Prunus spinosa), măceșul (Rosa canina), în zone mai uscate și alunul (Corylus avellana), carpenul (Carpinus betulus), mesteacănul (Betula pendula) în zone mai umede.

Valoarea pastorală a pajiștilor de Agrostis capillaris este bună, ajungând la o producție de 10-15 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 1,0-1,2 UVM/ha.

A doua categorie de pajiști de acest tip, cu productivitate mijlocie, are o valoare pastorală mijlocie cu 5,0-7,5 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 0,5-0,8 UVM/ha.

2.2. Pajiștile de Festuca rubra (păiuș roșu)

Răspândire și ecologie. Arealul fitogeografic al pajiștilor de Festuca rubra, corespunde etajului pădurilor de molid (Picea abies), cunoscut și sub denumirea de etajul boreal, care atinge altitudinea de 1.800 m în Carpații Meridionali și Carpații Occidentali și 1.600 m în nordul Carpaților Orientali. La limita inferioară, pajiștile de Festuca rubra se întrepătrund cu cele de Agrostis capillaris, coborând în unele situații până în etajul nemoral la 700-800 m altitudine.

Solurile sunt oligobazice sau oligomezobazice, oligomezotrofile, de la moderat până la foarte puternic acide: brune, brune acide, brune feriluviale, rendzine, litosoluri.

Vegetația pajiștilor de Festuca rubra, din cauza pășunatului abuziv și a scăderii fertilității solului, este invadată pe suprafețe apreciabile de specia nevaloroasă Nardus stricta (părul-porcului, țepoșică). Pe soluri sărace, compacte se instalează Deschampsia caespitosa (târșă), care este o graminee cu valoare furajeră foarte scăzută. Pe suprafețele supratârlite apar buruieni de târlă ca: urzici (Urtica sp.), știrigoaie (Veratrum album), șteviei (Rumex sp.), brândușa de toamnă (Colchicum autumnale) și altele. Vegetația lemnoasă invadantă este reprezentată de arbuști ca: ienupăr (Juniperus sibirica), specii de Vaccinium și puiți de arbori, în special de molid. Festuca rubra are o valoare furajeră bună.

Valoarea pastorală a pajiștilor de păiuș roșu este foarte heterogenă, de la mediocră spre bună, cu o producție de 5-15 t/ha MV, respectiv 0,5-1,5 UVM/ha.

2.3. Pajiștile degradate de Nardus stricta (țepoșica)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de țepoșică au o largă răspândire în etajul molidișurilor și al jnepenișurilor (Pinus mugo) în toți munții înalți din Carpații românești. Nardus stricta, specia care domină, are o plasticitate ecologică foarte mare, fiind adaptată la condiții de umiditate și temperatură diferite, de la 300 m până la 2.200 m altitudine, pe soluri acide, neaerisite, oligobazice și oligotrofile.

Solurile sunt în principal brune feriluviale, brune acide, podzoluri, luvisoluri albice, puternic acide.

Valoarea furajeră a țepoșicii este foarte scăzută, fiind considerată o specie nevaloroasă.

Vegetația pajiștilor de Nardus stricta este degradată și de o productivitate scăzută.

Valoarea pastorală este de asemenea foarte scăzută, cu producții de 3-5 t/ha MV, cu o consumabilitate de 35-50%, și o capacitate medie de 0,4 UVM/ha.

3. Pajiști zonale colinare și de câmpie**3.1. Pajiștile de Festuca valesiaca (păiuș stepic)**

Răspândire și ecologie. Aceste pajiști sunt reprezentative pentru zonele de stepă și silvostepă din țara noastră. Festuca valesiaca, specie ierboasă edificatoare, este o specie xerofilă, cu mare plasticitate ecologică, care se întinde din zona de stepă până în zona nemorală, și anume în subzona pădurilor de stejar pedunculat (*Quercus robur*) din Podișul Sucevei și subzona pădurilor de cer (*Quercus cerris*), gârniță (*Quercus frainetto*) din Dealurile Vestice și subetajul pădurilor de gorun (*Quercus petraea*) din Podișul Bârladului. Cele mai mari suprafețe cu păiuș stepic sunt în Podișul Moldovei, sporadic în Piemontul Getic și în Câmpia Transilvaniei, pe coaste însorite.

Solurile pe care se extind aceste pajiști sunt cernoziomurile, regosolurile, pseudorendzinele și solurile cernoziomoide.

Vegetația are în componență numeroase specii ierboase nevaloroase, dăunătoare, cum ar fi scaieți, pelin și specii toxice, ca: alior, coroniste sau vegetație lemnoasă dăunătoare, precum: porumbar, păducel, măceș, verigariu.

Valoarea pastorală este mediocră, cu potențial de producție scăzut, de numai 3-5 t/ha MV și o încărcare medie de 0,3-0,5 unități vită mare la ha.

3.2. Pajiștile de Festuca rupicola (F. sulcata) (păiuș de silvostepă)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de Festuca rupicola se întâlnesc în arealul pădurilor de stejar pedunculat din Podișul Transilvaniei, în subzona pădurilor de cer și gârniță din Dealurile Vestice până la cca 600 m altitudine, pe versanți slab până la moderat înclinați 6°-14° pe toate expozițiile la altitudini mai joase și numai însorite la altitudini mai mari.

Solurile predominante sunt cernoziomuri cambice, soluri cenușii, brune argiloiluviale, rendzine, regosoluri, erodisoluri.

Vegetația este dominată de numeroase specii nevaloroase, dăunătoare și toxice, ca: alior, scaieți, pelin, care diminuează mult calitatea acestor pajiști. Valoarea pastorală și productivitatea sunt slabe-mijlocii, cu o producție de 3,5-6 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 0,4-0,6 UVM/ha.

3.3. Pajiștile de Poa pratensis ssp. angustifolia (firuța)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de firuță se întâlnesc în zona nemorală din sudul țării, în aria pădurilor de cer și gârniță, la altitudini joase cuprinse între 100-300 m, pe terenuri plane și ușor înclinate.

Poa pratensis este o graminee mezofită, cu o valoare furajeră bună și grad ridicat de consumabilitate. Solurile sunt cernoziomice argiloiluviale, brune roșcate, brune roșcate luvice și vertisoluri.

Vegetația este foarte bine încheiată, dar în ea se întâlnesc totuși specii fără valoare furajeră, cum sunt: bărboasă, obsigi, osul-iepurelui, dăunătoare și toxice, ca: alior, scaieți, piciorul - cocoșului.

Valoarea pastorală este bună, cu producție de 7,5-12,5 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 1-1,5 UVM/ha.

3.4. Pajiștile degradate de Botriochloa ischaemum (bărboasă)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de bărboasă sunt cele mai răspândite tipuri de pajiști derivate din cele de Festuca valesiaca și Festuca rupicola, ca efect al pășunatului abuziv, nerațional și al eroziunii solului, din Podișul Moldovei, Depresiunea Transilvaniei, Podișul Dobrogei, precum și al unor enclave din Dealurile Olteniei și Banatului. Botriochloa ischaemum este o specie oligotrofă, xerofită cu largă amplitudine ecologică din zona de stepă până în subetajul gorunului și chiar al fagului, în special pe coastele însorite, moderat până la foarte puternic înclinate, cu grade diferite de eroziune a solului. Solurile dominante sunt regosolurile, solurile brune argiloiluviale, brune luvice și luvisoluri albice.

Vegetația acestui tip de pajiște derivată este frecvent invadată de buruieni, specii dăunătoare și toxice, precum: alior, lumânărică, scaieți, pelin, pojarniță.

Valoarea pastorală și productivitatea sunt foarte slabe, cu producții de 1,5-5 t/ha MV, în funcție de intensitatea degradării, cu o capacitate de pășunat în jur de 0,3-0,4 UVM/ha.

4. Pajiști azonale**4.1. Pajiștile din lunci și depresiuni**

Aceste pajiști sunt influențate în mare măsură de condițiile de sol și umiditate specifice luncilor râurilor și depresiunilor intramontane. Pădurile de luncă (zăvoaiele) sunt răspândite în albiile majore ale râurilor, având ca specii dominante arinul negru (*Alnus glutinosa*), plopul alb (*Populus alba*), sălcii (*Salix* sp.), ulmi (*Ulmus* sp.), la altitudine arinul alb (*Alnus incana*).

Vegetația ierboasă poate fi dominată de următoarele specii care edifică tipuri de pajiști distincte: *Agrostis stolonifera* (iarba - câmpului), *Alopecurus pratensis* (coada- vulpii), *Poa pratensis* (firuța), *Lolium perenne* (iarba de gazon, raigrasul peren), *Arrhenatherum elatius* (ovăsciorul) și *Festuca pratensis* (păiușul de livezi), precum și alte specii foarte valoroase furajere care au fost introduse deja în cultură.

Modul de folosință al acestor pajiști este în regim de fâneată și uneori mixt, fâneată-pășune. Aceste tipuri de pajiști naturale au producțiile cele mai ridicate, datorită regimului de umiditate favorabil și solurilor bogate aluvionare din luncile râurilor.

Valoarea pastorală este bună spre foarte bună, cu producții de 7,5-15 t/ha MV, în funcție de tipul și modul de întreținere.

4.2. Pajiștile de pe soluri saline și alcaline

Majoritatea acestor tipuri de pajiști sunt răspândite în Câmpia Română de Est, în Câmpia Olteniei, Câmpia de Vest, Câmpia Moldovei, Lunca Prutului și Bârladului, Lunca și Delta Dunării, pe solurile saline și alcalice.

Pajiștile de *Puccinellia limosa* sunt cel mai bine reprezentate, au o producție scăzută, de 4-7 t/ha MV și o valoare pastorală slabă-mijlocie, care suportă o capacitate de pășunat de 0,3-0,6 UVM/ha. Pajiștile de *Salicornia europaea* - *Suaeda maritima* sunt răspândite mai ales pe solonceacuri, pe care cresc aproape în exclusivitate specii fără valoare furajeră, tolerante la concentrația mare de săruri din aceste soluri.

Producția medie este de 5-6 t/ha MV, de foarte slabă calitate, cu o valoare pastorală foarte slabă și cu o capacitate de pășunat de 0,1-0,2 UVM/ha.

4.3. Pajiștile de nisipuri

Pajiștile răspândite pe nisipuri se întâlnesc în Câmpia Română, Câmpia Careiului în nord-vestul țării și în Delta Dunării.

Vegetația pajiștilor de nisipuri este rară, cu specii puține la număr și cu valoare furajeră slabă sau nevaloroase, fiind dominate de Festuca vaginata (păiuș de nisipuri) și *Elymus sabulosus*.

Valoarea pastorală a acestor pajiști este neînsemnată.

ANEXA nr. 1³: Principalele plante din vegetația pășunilor și fânețelor

(- ANEXA nr. 3 la ghidul-cadru)

Norme Metodologice din 2013 - forma sintetica pentru data 2017-01-04

Nr. crt.	Denumirea științifică (populară)	Formații de pajști și condițiile ecologice unde trăiește	Înșușiri morfologice și biologice	Productivitatea	Valoarea furajeră
GRAMINEE					
1.	<i>Alopecurus pratensis</i> (coada - vulpii)	Fânețe de lunci cu soluri revene și bogate	Înălțime 70-80 cm. Rezistentă la ger și inundații, sensibilă la secetă	Mare	Bună
2.	<i>Arrhenatherum elatius</i> (ovăscior)	Fânețe cu soluri profunde și bogate	Tufă rară de 1-1,3 m, tipică de fâneată	Foarte mare	Foarte bună
3.	<i>Agrostis capillaris</i> (iarba-câmpului)	Pajiști de deal și munte pe soluri sărace	Tufe rare, de 40-60 cm, înflorește târziu și otăvește bine.	Mijlocie	Bună
4.	<i>Agrostis stolonifera</i> (moleată)	Pajiști de lunci cu exces de umiditate și soluri bogate	Plantă cu stoloni, de 70-80 cm, foarte rezistentă la inundații, sensibilă la secetă	Mare	Bună
5.	<i>Agrostis rupestris</i> (iarba-stâncilor)	Pășuni din etajul alpin pe soluri scheletice acide	Plantă scundă (10-15 cm) cu tufă rară, rezistentă la geruri	Foarte mică	Mijlocie
6.	<i>Agropyron repens</i> (pir târător)	Fânețe de luncă pe soluri nisipoase	Plantă cu stoloni, înaltă, rezistentă la secetă	Mare	Mijlocie
7.	<i>Anthoxanthum odoratum</i> (vițelarul)	Pajiști de deal și munte, soluri sărace	Tufă rară, scundă (20-30 cm), înflorește timpuriu, are miros specific de cumarină.	Mică	Slabă
8.	<i>Botriochloa ischaemum</i> (bărboasă)	Pajiști de deal pe soluri uscate, erodate și pante înșorite.	Talie mijlocie (40-50 cm), foarte rezistentă la secetă	Mică	Slabă
9.	<i>Bromus inermis</i> (obsigă nearistată)	Pajiști de silvostepă pe soluri mai bogate	Plantă stoloniferă, 80-100 cm înălțime, rezistentă la secetă și ger	Foarte mare	Foarte bună
10.	<i>Briza media</i> (tremurătoare)	Pajiști de deal și munte, pe soluri mai sărace	Tufă rară cu talie mijlocie, rezistentă la ger, ornamentală	Slabă	Mijlocie
11.	<i>Calamagrostis arundinacea</i> (trestia de pădure)	În păduri rărite sau defrișate pe soluri afânate revene	Plantă cu rizomi, înălțime 70-130 cm, frunze aspre, otăvește greu.	Mare	Redusă
12.	<i>Cynosurus cristatus</i> (pieptănarită)	Pajiști de deal și munte cu soluri revene și relativ bogate	Tufă rară cu talie mijlocie, pretențioasă la umezeală, otăvește bine.	Mijlocie	Bună
13.	<i>Dactylis glomerata</i> (golomăț)	Pajiști de deal și lunci cu soluri revene, bogate, cultivat	Tufă rară cu înălțime de 80-120 cm, înălțime foarte timpurie, otăvește bine după coasă și pășunat.	Mare	Foarte bună
14.	<i>Deschampsia caespitosa</i> (târsă)	Pajiști de munte, soluri acide, bătătorite cu umezeală ridicată	Tufă deasă, 60-120 cm înălțime, nu rezistă la secetă, suportă bine pășunatul.	Mare	Redusă
15.	<i>Deschampsia flexuosa</i> (păiuș de munte)	Pajiști de munte cu soluri sărace, acide, revene	Tufă rară, 50-60 cm înălțime, rezistă bine la pășunat, otăvește greu.	Mică	Mică
16.	<i>Festuca airoides</i> (<i>F. supina</i>) (părușcă)	Pășuni alpine, soluri foarte acide	Tufă mixtă, foarte mică 15-20 cm, rezistentă la ger și pășunat	Mică	Slabă
17.	<i>Festuca arundinacea</i> (păiuș înalt)	Pajiști de luncă pe soluri cu umezeală multă, cultivată	Tufă rară, 60-100 cm înălțime, frunze mai aspre, rezistentă la pășunat, sensibilă la secetă	Mare	Mijlocie
18.	<i>Festuca pratensis</i> (păiuș de livezi)	Fânețe de luncă, cu soluri profunde, bogate, cultivată	Tufă rară, 50-70 cm înălțime, sensibilă la secetă, otăvește bine.	Mare	Foarte bună
19.	<i>Festuca rubra</i> (păiuș roșu)	Pajiști de deal și munte pe soluri mai acide, permeabilă, cultivată	Tufă mixtă, 50-70 cm, sensibilă la secetă, foarte rezistentă la ger și pășunat	Mare	Bună
20.	<i>Festuca pseudovina</i> (păiușul-oilor)	Păiuș de câmpie și dealuri până la premontane	Tufă deasă, 20-30 cm, rezistentă la secetă și pășunat	Mică	Mijlocie
21.	<i>Festuca rupicola</i> (<i>F. sulcata</i>) (păiuș de silvostepă)	Pășuni de câmpie până la premontane pe soluri uscate	Tufă deasă, 20-30 cm, rezistentă la geruri, secetă și pășunat	Mică	Mijlocie
22.	<i>Holcus lanatus</i> (flocșică)	Fânețe pe soluri cu regim hidric bogat	Tufă rară, 50-80 cm, plantă păroasă, sensibilă la secetă, otăvește bine.	Mijlocie	Slabă
23.	<i>Lolium perenne</i> (raigras englez)	Pășuni de câmpie și dealuri pe soluri profunde și bogate, cultivată	Tufă rară, 30-50 cm, sensibilă la uscăciune și ger, rezistă foarte bine la pășunat și călcare.	Mare	Foarte bună
24.	<i>Lolium multiflorum</i> (raigras italian)	Sălbătică, pe soluri fertile cu regim hidric bun, cultivată	Tufă rară, 40-60 cm, foarte sensibilă la secetă și ger	Mare	Foarte bună
25.	<i>Molinia coerulea</i> (iarbă albastră)	Pajiști pe soluri turboase cu exces de umezeală	Tufă deasă, 80-100 cm, frunze foarte aspre	Mijlocie	Scăzută
26.	<i>Nardus stricta</i> (părul-porcului, țapoșică)	Pajiști montane și subalpine pe soluri acide, sărace	Tufă deasă, 20-30 cm, frunze țepoase, aspre	Mică	Foarte slabă
27.	<i>Phalaris arundinacea</i> (ierbăluță, iarbă albă)	Fânețe de lunci sau soluri bogate, umede, cultivată recent	Plantă cu rizomi 1,5-2 m, rezistentă la ger, otăvește bine, sensibilă la pășunat.	Foarte mare	Mijlocie
28.	<i>Phragmites australis</i> (trestia)	Pajiști de mlaștini și bălți	Plantă cu rizomi peste 2 m, otăvește bine după coasă.	Foarte mare	Slabă
29.	<i>Phleum alpinum</i> (timoftică de munte)	Pășuni subalpine cu soluri acide, sărace	Plantă cu rizomi scurți, 20-40 cm, rezistentă la ger	Mică	Mijlocie
30.	<i>Phleum pratense</i> (timoftică)	Pajiști de dealuri umede și montane, soluri fertile, cultivată	Tufă rară, 60-120 cm, sensibilă la secetă	Foarte mare	Foarte bună

Norme Metodologice din 2013 - forma sintetica pentru data 2017-01-04

31.	<i>Poa pratensis</i> (firuță)	Pășuni de deal și montane, preferă soluri bogate, cultivată	Tufă mixtă, 40-60 cm, rezistentă la secetă, ger, păscut și călcat	Mare	Foarte bună
32.	<i>Poa trivialis</i> (șovar de munte)	Fânețe din lunci și zone umede, pe soluri mai bogate	Tufă cu stoloni, înaltă, 80-120 cm, sensibilă la secetă, regenerează bine după coasă.	Mare	Bună
33.	<i>Poa nemoralis</i> (firuță de pădure)	Poieni umbrite din păduri pe soluri mai bogate	Tufă rară, 50-70 cm, rezistentă la umbră, otăvește mai greu.	Mică	Bună
34.	<i>Poa annua</i> (firuța mărunță)	Pășuni alpine, pe soluri acide, târlite	Plantă de talie mică (50 cm), rezistentă la pășunat	Mică	Bună
35.	<i>Trisetum flavescens</i> (ovăsciorul auriu)	Fânețe de deal și lunci pe soluri mai umede și bogate	Tufă rară, 40-80 cm, sensibilă la secetă, otăvește puternic după coasă.	Mare	Bună
LEGUMINOASE					
36.	<i>Anthyllis vulneraria</i> (vătămătoare)	Pajiști montane, pe soluri pietroase, calcaroase însoțite	Tulpini de 50-60 cm, rezistentă la ger și uscăciune	Mijlocie	Mijlocie
37.	<i>Galega officinalis</i> (ciumărea)	Fânețe de luncă sau alte zone umede, bogate	Tulpini de 60-100 cm, otăvește slab, suspect otrăvitoare pentru oi.	Mare	Mijlocie
38.	<i>Genista tinctoria</i> (drobiță)	Pajiști de dealuri și munte pe soluri acide, sărace	Tulpini de 40-80 cm, flori galbene	Mică	Slabă
39.	<i>Lathyrus pratensis</i> (lințea-pratului)	Fânețe din zona păduroasă mai umedă	Tulpini urcătoare 60-70 cm, longevitate mare	Mare	Mijlocie
40.	<i>Lotus corniculatus</i> (ghizdei)	Pajiști din zona de deal și montană pe soluri foarte diferite ca fertilitate și reacție, cultivată	Tulpină înaltă de 20-40 cm, rezistent la secetă, aciditate, otăvește bine, nu produce meteorizații la animale.	Mare	Bună
41.	<i>Medicago falcata</i> (lucerna galbenă)	Fânețe din zona de deal și premontană pe coaste uscate	Tulpină înaltă de 40-70 cm, foarte rezistentă la secetă și ger, otăvește mai slab.	Mijlocie	Foarte bună
42.	<i>Medicago lupulina</i> (lucerna mărunță)	Pajiști și pârlage din zonele de deal și montană	Plantă anuală, 15-20 cm, rezistentă la secetă	Mică	Bună
43.	<i>Medicago sativa</i> (lucerna albastră)	Sălbătică în fânețe pe soluri bogate, profunde, cultivată	Tulpină înaltă de 60-80 cm, foarte rezistentă la secetă, otăvește foarte bine.	Foarte mare	Foarte bună
44.	<i>Melilotus albus</i> (sulfina albă)	Fânețe și pârlage mai umede din zonele de deal și munte, cultivată	Plantă bianuală, foarte înaltă 1,2-1,5 m, rezistentă la ger, otăvește mai slab.	Foarte mare	Mijlocie
45.	<i>Melilotus officinalis</i> (sulfina galbenă)	Fânețe și pârlage pe terenuri mai uscate din zonele de deal	Plantă bianuală, 1-1,2 m, rezistentă la ger și secetă	Mare	Mijlocie
46.	<i>Onobrychis viciifolia</i> (sparceta)	Pajiști de deal și premontane, cu soluri calcaroase, cultivată	Tulpină de 40-60 cm, foarte rezistentă la secetă, otăvește mai slab, nu produce meteorizații.	Mare	Foarte bună
47.	<i>Trifolium alpestre</i> (trifoi alpin)	Pășuni de munți înalți, pe stâncării și coaste	Tulpină de 20-40 cm, rezistentă la ger și uscăciune, otăvește slab.	Mijlocie	Bună
48.	<i>Trifolium campestre</i> (trifoi galben)	Pășuni de dealuri și munte, pe diferite soluri	Plantă anuală, 15-20 cm, se pretează la pășunat.	Mijlocie	Bună
49.	<i>Trifolium hybridum</i> (trifoi corcit)	Fânețe din zona de deal și montană mai umedă, pe soluri bogate	Tulpini de 40-50 cm, sensibil la secetă, rezistent la ger, otăvește slab.	Mare	Bună
50.	<i>Trifolium montanum</i> (trifoi de munte)	Fânețe de deal și munte pe coaste însoțite, cu soluri sărace	Tulpini de 30-50 cm, rezistent la secetă, otăvește mai greu.	Mijlocie	Mijlocie
51.	<i>Trifolium pannonicum</i> (trifoi panonic)	Fânețe de deal și munte pe soluri sărace	Tulpină de 30-50 cm, frunze păroase, otăvește greu după coasă.	Mijlocie	Slabă
52.	<i>Trifolium pratense</i> (trifoi roșu)	Pajiști de luncă, deal și munte, pe soluri mai bogate, cultivat	Talia 50-60 cm, sensibil la ger și secetă, otăvește puternic după coasă.	Foarte mare	Foarte bună
53.	<i>Trifolium repens</i> (trifoi alb)	Pajiști de luncă, deal și munte, pe soluri mai bogate și umiditate optimă, cultivat	Tulpini târătoare, sensibil la secetă, otăvește foarte puternic după coasă și pășunat.	Mare	Foarte bună
54.	<i>Trifolium resupinatum</i> (trifoi persan)	Fânețe de luncă, pe soluri bogate și regim hidric optim, cultivat	Plantă anuală, 40-80 cm, sensibil la secetă, otăvește mai greu după coasă.	Foarte mare	Foarte bună
55.	<i>Vicia cracca</i> (măzărache)	Pajiști de lunci, dealuri, cu soluri foarte diferite, cultivată	Tulpină urcătoare, 40-100 cm, longevivă	Mare	Bună

ANEXA nr. 14:

(- ANEXA nr. 4 la ghidul-cadru)

ALTE FAMILII BOTANICE				
Nr. crt.	Denumire	Răspândire	Însușiri	Consumată
1.	<i>Achillea millefolium</i> (coada-șoricelului)	Pajiști din toate zonele, foarte răspândit	Perenă, cu rizomi, aromată	Verde și fân
2.	<i>Alchemilla vulgaris</i> (crețșoară)	Pajiști din etajul montan	Perenă, frunze palmate	Verde și fân

Norme Metodologice din 2013 - forma sintetica pentru data 2017-01-04

3.	Carex curvula (coarnă)	Pășuni alpine	Tufă deasă, perenă cu rizom	Verde
4.	Carum carvi (chimion)	Fânețe de deal și munte	Bianuală, 40-60 cm	Verde și fân
5.	Cichorium inthybus (cicoare)	Pajiști de deal și munte	Perenă, tulpina 30-70 cm	Verde
6.	Filipendula hexapetala (aglică)	Pajiști uscate, poieni	Perenă, 30-80 cm	Verde
7.	Geranium pratense (ciocul-berzei)	Pajiști de deal și munte	Perenă cu rizomi, 30-60 cm	Verde și fân
8.	Ligusticum mutellina	Pășuni subalpine	Perenă cu rizomi	Verde
9.	Polygonum bistorta (coada-racului)	Pășuni umede din zona montană	Perenă cu rizomi	Verde
10.	Potentilla erecta (cinci degete)	Pajiști umede din zona de deal și munte	Perenă cu rizomi	Verde
11.	Plantago lanceolata (pătăgina)	Pajiști din toate zonele	Perenă, frunze înguste	Verde și fân
12.	Prunella vulgaris (busuioc sălbatic)	Pășuni din zone de deal și munte	Perenă, 15-20 cm	Fân
13.	Rumex acetosa (măcriș)	Fânețe de luncă, deal și munte	Perenă, talie înaltă	Verde și fân
14.	Taraxacum officinale (păpădie)	Pajiști din toate zonele	Perenă, frunze în rozetă	Verde și fân
15.	Thymus montanus (cimbrisor)	Pajiști de deal și munte	Perenă, miros penetrant	Verde și fân

ANEXA nr. 1⁵:

(- ANEXA nr. 5 la ghidul-cadru

1. Plante dăunătoare și toxice din pajiștile permanente

Nr. crt.	Denumire științifică (populară)	Răspândire	Substanța toxică	Specii de animale ce pot fi intoxicate	Acțiune toxică
1.	Aconitum toxicum (omag)	Pășuni subalpine	Alcaloidul aconitină	Toate speciile	Sistemul nervos
2.	Adonis vernalis (rușcuță)	Pășuni de deal	Glucozidul adonidina	Toate speciile	Diaree, sistem cardiovascular
3.	Caltha laeta (calcea-calului)	Pășuni umede		Toate speciile	
4.	Chelidonium majus (rostopasca)	Tufișuri, locuri umbroase	Chelidonină	Porci, capre	Vărsături, colici
5.	Colchicum autumnale (brândușa de toamnă)	Pajiști de deal și munte	Alcaloidul colchicină	Toate speciile	Aparatul digestiv și respirator
6.	Conium maculatum (cucută)	Pajiști umede, tufișuri	Conhidrină, coniină	Toate speciile	Sistem nervos și digestiv
7.	Cicuta virosa (cucuta de apă)	Locuri mlăștinoase	Cucuroxină și uleiuri eterice	Toate speciile	Salivație, diaree, frisoane
8.	Cynanchum vincetoxicum (iarba - fiarelor)	Tufișuri	Glicozidul, vincetoxina	Oi	Rinichii și căile urinare
9.	Delphinium consolida (nemțisorul)	Locuri părăsite	Delfinina din semințe	Bovine și ovine	Sistemul nervos
10.	Equisetum palustre (coada-calului)	Pajiști cu exces de umiditate	Alcaloidul equisetină	Bovine și cai	Sistemul nervos, ficat, rinichi
11.	Euphorbia cyparissias (laptele - căinelui)	Pajiști uscate de deal	Euforbină	Toate speciile	Sistemul nervos, aparatul digestiv
12.	Gratiola officinalis (vaninarița)	Fânețe umede	Glucozidul grațiolina	Cai și bovine	Aparatul digestiv
13.	Hypericum perforatum (pojarniță)	Pajiști de deal	Uleiuri eterice	Toate animalele	Aparatul digestiv
14.	Papaver rhoeas (macul roșu)	Terenuri părăsite	Narcotic puternic	Bovine	Amorțeală și simptome de turbare
15.	Pteridium aquilinum (feriga)	Pajiști de deal și munte	-	Cai	Cancer
16.	Ranunculus acer (piciorul-cocoșului)	Pajiști umede	Uleiuri eterice	Cai și bovine	Irită pielea
17.	Ranunculus sceleratus (boglari)	Pășuni umede	Uleiuri eterice	Cai și bovine	Sistemul nervos, mucoasa digestivă
18.	Stellaria graminea (rocoțea)	Fânețe de deal și munte	-	Cai	Febră, tremurături, salivație, astenie
19.	Thalictrum aquilegifolium (rutișorul)	Pajiști de deal și munte	Alcaloizi	Porci	Aparatul respirator și sistemul nervos
20.	Veratrum album (știrigoaie)	Pășuni montane și subalpine	Protoveratrină, jervinină	Cai, bovine și, uneori, oi	Sistemul nervos și cardiovascular

2. Plante de balast

	Denumirea științifică	Denumirea populară	Răspândire
1.	Ajuga genevensis	Vinerița	Fânețe de deal
2.	Amaranthus albus	Știr	Terenuri părăsite
3.	Arnica montana	Arnica	Pajiști montane și subalpine
4.	Carlina acaulis	Turtă	Pășuni de deal, uscate

Norme Metodologice din 2013 - forma sintetica pentru data 2017-01-04

5.	Capsella bursa pastoris	Traista-ciobanului	Pajiști de lunci și deal
6.	Centaurea sp.	Mături	Pajiști de deal și munte
7.	Chrysanthemum leuc.	Margarete	Fânețe degradate
8.	Echium vulgare	Iarba-șarpelui	Pajiști de deal
9.	Eryngium campestre	Scaiu-dracului	Pășuni de lunci și deal
10.	Galega officinalis	Ciumărea	Lunci inundabile
11.	Heracleum spondylium	Crucea-pământului	Fânețe de deal
12.	Leonurus cardiaca	Talpa-gâștii	Terenuri umede
13.	Linaria genistifolia	Linariță	Pajiști de deal, uscate
14.	Lysimachia nummularia	Drețe	Fânețe umede
15.	Origanum vulgare	Șovârv	Pajiști de deal și munte
16.	Salvia pratensis	Jaleș	Fânețe de deal și munte
17.	Symphytum officinale	Tătăneasă	Pajiști umede
18.	Verbena officinalis	Urzicute	Pajiști umede
19.	Verbascum phlomoides	Lumânărica	Pajiști uscate, degradate
20.	Veronica chamaedrys	Șopârlita	Pajiști de deal și munte

ANEXA nr. 1⁶:

(- ANEXA nr. 6 la ghidul-cadru)

1. Producția de iarbă și încărcarea cu animale exprimată în unități vită mare (UVM) la hectar a principalelor tipuri de pajiști din România

Tipul de pajiște	Producția de iarbă (t/ha)	Încărcarea cu animale UVM/ha
Pajiști zonale		
a) Festuca valesiaca (păiuș stepic)	3,0-5,0	0,3-0,5
b) Festuca rupicola (păiuș de deal)	3,5-6,0	0,4-0,6
c) Botriochloa ischaemum (bărboasă)	1,5-5,0	0,3-0,4
d) Poa pratensis angustifolia (firuța)	7,5-12,5	1,0-1,5
e) Agrostis capillaris (iarba-vântului)	5,0-15,0	0,5-1,2
f) Festuca rubra (păiuș roșu)	5,0-15,0	0,5-1,5
g) Nardus stricta (țepoșică)	3,0-5,0	0,2-0,5
h) Festuca airoides (părușcă)	2,0-4,0	0,2-0,5
i) Carex curvula (coarnă)	1,5-3,0	0,1-0,4
Pajiști azonale		
j) lunci și depresiuni	7,5-20,0	1,0-2,0
k) soluri saline și alcaline	4,0-7,0	0,1-0,6
l) soluri nisipoase și nisipuri	1,0-3,0	0,1-0,2

2. Producția și calitatea principalelor categorii de pajiști

Cod	Categoria de pajiște	Producția de iarbă (t/ha)	Calitatea furajeră
I	Reînsămânțate, fertilizate intensiv, amendate, după caz, din zone umede și cu condiții de irigare	30-50	Foarte bună
II	Reînsămânțate, fertilizate la nivel mediu, amendate, după caz, din zone umede, neirigate	25-35	Foarte bună Bună
III	Supraînsămânțate, amendate, după caz, fertilizate la nivel mediu din zone mai uscate, neirigate	12-25	Bună Mijlocie
IV	Pajiști cu specii cu valoare medie, fertilizate sporadic cu îngrășăminte naturale și chimice, parțial îmbunătățite	6-15	Mijlocie Slabă
V	Pajiști cu specii cu valoare medie și slabe furajere, neîmbunătățite	3-10	Slabă Foarte slabă
VI	Pajiști îmburuienate, invadate cu vegetație arbustivă, soluri erodate, exces de umiditate și alte degradări ale solului și vegetației	1-5	Foarte slabă

ANEXA nr. 1⁷: Model de cușcă metalică pentru determinarea producției de iarbă pe pășune (2 x 1 m)

(- ANEXA nr. 7 la ghidul-cadru)

[POZĂ - A se vedea actul modificator]

Alte informații privind cunoașterea vegetației pajiștilor, valoarea pastorală, tehnologii de îmbunătățire și folosire rațională a acestora se pot obține prin accesarea site-ului Institutului de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, <http://www.pajisti-grassland.ro/proiecte/lucrari/index.html>

▶(la data 18-feb-2015 Art. 13 completat de Art. I, punctul 13. din Hotărârea 78/2015)

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 833 din data de 24 decembrie 2013